

Philip Nunn

Groeien in tijden van crisis

Jesaja 6:1-13

De dood van Uzzia

Hoofdstuk 6 van Jesaja geeft een opmerkelijke gebeurtenis in het leven van de profeet weer, een gebeurtenis die zijn leven radicaal veranderde. Die verandering was het gevolg van een bijzondere ontmoeting met God. Deze ontmoeting vond plaats in het jaar dat koning Uzzia stierf (6:1) ¹. Dit detail helpt ons deze ervaring van Jesaja in het jaar 740 v. Chr. te plaatsen, maar meer nog, het helpt ons ook de situatie van Jesaja tijdens zijn bijzondere ervaring te begrijpen. Wat is het belang van de vermelding van de dood van koning Uzzia?

Het leven van koning Uzzia staat opgetekend in 2 Kronieken 26. Hij was '16 jaar oud toen hij koning werd, en hij regeerde 52 jaar in Jeruzalem (...). Hij deed wat juist was in de ogen van de HEERE (...). Het was in de dagen van Zacharia, die Uzzia leerde op God te zien, om God te zoeken. In de dagen dat hij de HEERE zocht, maakte God hem voorspoedig' (26:4-5). De hele natie voer wel bij zijn succes, er was vrede, bekendheid in de wereld en materiële voorspoed in het land. Uzzia werd vooral bewonderd om zijn militaire macht: 'Uzzia had een leger dat geoefend was voor de oorlog (...). In Jeruzalem maakte hij oorlogswerktuigen die opgesteld werden op de torens en op de hoeken om er pijlen en grote stenen mee af te schieten. Zo werd

---

¹ De NBG vertaling wordt gebruikt tenzij anders vermeld.

zijn naam wijd en zijd verbreid, want hij werd wonderlijk geholpen, totdat hij sterk was geworden' (26:11-15).

Sta eens even stil bij het effect van deze 52 jaren van vrede, stabiliteit en voorspoed. Niemand in Juda, jonger dan 55 jaar, wist hoe het leven zou zijn zonder koning Uzzia. Maar aan deze 'normale' jaren kwam een einde. Koning Uzzia zondigde, hij werd melaats en stierf. Je kunt bijna de spanning in de lucht voelen: Wat gaat er nu gebeuren? Wie gaat nu de natie leiden? Zullen vijanden nu binnenvallen? Het was een jaar van nationale crisis. En in deze crisistijd, 'in het jaar dat koning Uzzia stierf', koos de Heere ervoor om de profeet Jesaja te roepen, te reinigen en te zenden.

Wij worden ook met crisistijden geconfronteerd. Het kan een familiecrisis zijn waarin gezondheidsproblemen domineren, of scheiding of misschien de dood. Het kan een nationale of een wereldwijde crisis zijn die ons persoonlijk raakt, misschien door terrorisme, werkeloosheid, of ook onzekere financiële markten. We kunnen een crisis in ons geloof meemaken, als we worstelen met onzekerheden of twijfels en letten op gebeden die niet beantwoord worden, terwijl we midden in een conflict in de gemeente zitten. Een periode van relatieve kalmte ligt achter ons en de toekomst ziet er zo onzeker uit. Gods handelen met Jesaja leert ons dat Hij die pijnlijke en moeilijke tijden kan gebruiken. In Gods hand kunnen tijden van crisis een gelegenheid voor persoonlijke groei worden.

In tijden van crisis, zoek de HEERE

Als zich een crisis aandient, zijn er mensen die verlamd raken, hetzij door angst of door de schok. Daarentegen worden anderen hyperactief en zoeken, al heen en weer rennend, naar een snelle oplossing. Wat doet Jesaja? Hij had kunnen aanhaken bij een delegatie die op bezoek ging bij buurlanden om een vredesverdrag te tekenen. Hij had ook in gesprek kunnen gaan met gezagsdragers binnen de militaire macht. Of hij had kunnen proberen zijn eigen religieus-politieke partij op te richten. In het eerste vers vinden we Jesaja niet in het paleis en ook niet op de markten, maar in de tempel. In tijden van crisis zocht hij de HEERE .

De HEERE was blij met zijn gezelschap en beloonde Jesaja met een belangrijk visioen. Het was geen visioen over een duizendjarige, vredige toekomst. Het was ook geen visioen over de vernietiging van de vijand. Nee, God wist precies wat Jesaja nodig had, zicht op Hemzélf: '(...) zag ik de HEERE zitten op een hoge en verheven troon, en de zomen van Zijn gewaad vulden de tempel' (Jes. 6:1). De HEERE was niet in paniek. Hij werd niet verrast door de crisis. Hij rende niet heen en weer.

Hij was kalm, en Hij zat op Zijn troon. Dat moest tot Jesaja doordringen, en het moet ook tot ons doordringen. De HEERE zat op Zijn troon: dat getuigt van Zijn autoriteit. Het was een hoge en verheven troon. Jesaja dronk in wat hij zag en zijn geest vond rust.

De crisis opende een deur met een onzekere toekomst voor Juda. Maar dit goddelijke visioen vulde Jesaja met rust en vertrouwen. Terwijl hij ervan overtuigd was dat de toekomst in Gods hand was, kon hij later schrijven: ‘Dit is het raadsbesluit dat genomen is over heel het land. En dit is de hand die uitgestrekt is tegen alle volken. Want de HEERE van de legermachten heeft het besloten, wie zou het dan verijdelen? En Zijn hand is uitgestrekt, wie zou die dan afwenden?’ (Jes. 14:26-27). Als we rustig willen blijven in tijden van crisis en vol vertrouwen over de toekomst, zullen we een fris en realistisch zicht op de Heere moeten hebben.

In tijden van crisis, kijk naar jezelf

Terwijl Jesaja naar de Heere keek, zag hij twee serafs boven Zijn troon vliegen. Hij hoorde hen naar elkaar roepen: ‘Heilig, heilig, heilig is de HEERE van de legermachten; heel de aarde is vol van Zijn heerlijkheid’ (Jes. 6:3). En als sluitstuk van deze ontzagwekkende ervaring zien we: ‘De deurpinnen in de drempels schudden door de stem van hem die riep, en het huis vulde zich met rook’ (vs. 4). Aan God kunnen veel prachtige eigenschappen worden toegeschreven: Hij is liefde. Hij is trouw. Hij is almachtig. Maar het kenmerk dat hier driemaal wordt herhaald is dat Hij *heilig* is. Een dergelijke herhaling wordt gebruikt om iets te benadrukken. De ogen van Jesaja gingen van de Heere naar hemzelf. Het contrast werd pijnlijk zichtbaar. ‘Wee mij!’ riep Jesaja, ‘want ik verga! Ik ben immers een man met onreine lippen’ (vs. 5). Een crisis biedt ons de gelegenheid om dichterbij God te komen. En als we dat doen, worden we ons pijnlijk bewust van onze onvolkomenheid.

Voorafgaand aan de crisis zeggen we blij dat onze toekomst in Zijn handen is. Maar zodra de crisis toeslaat, als ons spaargeld gestolen wordt, onze banen verloren gaan, onze gezondheid verdwijnt, dan voelt de toekomst niet meer zo veilig aan. Misschien is het wel makkelijker om op de Heere te vertrouwen, als we ons zelfverzekerd en veilig voelen met alles onder controle. De crisis doorboort onze schijnbare veiligheid. God achtte het echter belangrijk dat Jesaja zijn eigen geringheid zou voelen; daarom toonde Hij hem Zijn grootheid. De Heere achtte het belangrijk dat Jesaja zijn eigen zondigheid zou voelen; daarom toonde Hij hem Zijn heiligheid. Jouw crisis is ook een uitnodiging om dichterbij God te komen en een

realistische kijk op jezelf te krijgen. De crisis is in Zijn hand een middel om ons wakker te schudden uit onze comfortabele religieuze routine, om leugens aan te tonen over de manier waarop we denken, en om onze ongodelijke prioriteiten onder ogen te zien. In plaats van de schuld bij anderen te leggen over hun aandeel in jouw crisis, kijk je – in Gods nabijheid – naar jezelf. Misschien is er wel iets dat correctie nodig heeft. Misschien heb je ook wel ‘onreine lippen’?

In tijden van crisis, probeer ook te luisteren

‘Maar een van de serafs vloog naar mij toe, en hij had een gloeiende kool in zijn hand, die hij met een tang van het altaar had genomen. Daarmee raakte hij mijn mond aan en zei: Zie, deze heeft uw lippen aangeraakt. Zo is uw misdaad van u geweken en uw zonde verzoend’ (Jes. 6:6-7). Dit was een symbolische actie. Het altaar vertegenwoordigde het werk van Christus, omdat vergeving en reiniging vooral verbonden zijn met de offerdood van Jezus Christus: ‘Christus heeft Zichzelf eenmaal geofferd om de zonden van velen te dragen’ (Hebr. 9:28). Kun je je voorstellen dat een gloeiende kool je lippen aanraakt? Ik ben er zeker van dat Jesaja dit pijnlijke moment nooit heeft vergeten. De littekens en de herinnering brachten met zich mee dat hij nooit zijn werkelijke verleden zou vergeten: onreine lippen! Wij hebben het ook nodig herinnerd te worden aan waar we vandaan komen. Zonder de herinnering aan onze eigen onvolkomenheid en Zijn toereikendheid, zullen we ook weinig genade tonen in de omgang met anderen. De Heere wilde Jesaja’s lippen gebruiken, daarom brandde Hij ze eerst schoon.

Nu is Jesaja rein en vol aandacht in de aanwezigheid van de Heere. Nu is hij klaar om te luisteren. ‘Daarna hoorde ik de stem van de Heere. Hij zei: Wie zal Ik zenden? Wie zal er voor Ons gaan?’ (vs. 8). Het is zo makkelijk onze eigen ideeën, plannen, meningen en oplossingen te hebben. En als onze gedachten hiermee bezig zijn, is het zo moeilijk om naar de Heere te luisteren. Zijn zachte stem wordt overheerst door de interne chaos. Maar als we winst willen behalen uit de crisis, als we erdoor willen groeien, moeten we het initiatief in de handen van de Heere willen leggen en naar Zijn stem willen luisteren. Later paste Jesaja dit principe toe op het hele volk: ‘Wee de opstandige kinderen (...) om een plan te maken, maar niet van Mij uit; om een verdrag te sluiten, maar niet vanuit Mijn Geest; het is om zonde op zonde te hopen (...). En daarom wacht de HEERE, opdat Hij u genadig zal zijn; en daarom zal Hij Zich verheffen om Zich over u te ontfermen. Voorzeker, de HEERE is een God van recht. Welzalig zijn allen die Hem verwachten (...). Met uw eigen oren zult u een woord van achter u horen: Dit is de weg, bewandel die. Dit voor het geval u naar rechts of naar links zou gaan’ (Jes. 30:1, 18-21). God kan ervoor kiezen tegen

ons te spreken door het advies van anderen, door Zijn Woord, door de omstandigheden of iets anders; de soevereine God kiest het middel. Net zoals Jesaja en Samuel, moeten we klaar zijn om te luisteren: 'Spreek, want Uw dienaar luistert' (1 Sam. 3:9).

In tijden van crisis, sta open voor verandering

Toen Jesaja antwoordde: 'Zie, hier ben ik, zend mij' (Jes. 6:8), vraag ik me af welke taak hij verwacht heeft van de HEERE. Zou hij gedacht hebben dat Hij hem zou sturen om een nieuwe koning te zalven, net zoals Samuel dat deed bijna 300 jaar eerder? Heeft hij misschien gespeeld met de mogelijkheid dat Hij hemzelf zou aanwijzen als de volgende koning? Heeft hij zich misschien ingebeeld dat Hij hem zou zenden, zoals Hij Mozes gebruikte om Gods volk uit de crisis te leiden naar een nieuw land? De HEERE heeft Jesaja niet gevraagd wat hij graag zou willen doen. Nee, Hij zei: 'Ga en zeg tegen dit volk: Luister voortdurend, maar u zult het niet begrijpen. Zie voortdurend, maar u zult het niet opmerken' (vs. 9). God wist wat nodig was. Wij kunnen ook zo onze voorkeuren hebben, maar als we tegen God zeggen: Ik ben Uw eigendom. Hier ben ik, gebruik mij maar, dan moeten we wel openstaan voor Zijn antwoord. Voorafgaand aan de crisis ontwikkelden vriendschappen, familie, kerk, studie, werk, gezondheid en financiën zich naar onze tevredenheid. Er was geen noodzaak voor welke verandering dan ook. Mogelijk heb je wat kleine veranderingen nodig geacht. Maar wees er alert op dat een crisisperiode ook een tijd voor verandering kan zijn. Het leven van Jesaja veranderde. Het was hierna nooit meer hetzelfde.

Het is belangrijk op te merken dat het niet de crisis zelf was, die Jesaja veranderde. De crisis biedt een gelegenheid om het normale patroon te stoppen en dichter bij God te komen, om dingen op te ruimen, om te luisteren. En als we dat doen, kan het zo zijn dat we aanwijzingen krijgen voor verandering. Het kan ook zo zijn dat Hij ons aanmoedigt trouw door te gaan met ons werk. Of, zoals Archippus, kunnen we verkeerde prioriteiten hebben en worden we dan ertoe geroepen 'te zorgen dat je de bediening, die je in de Heere aanvaard hebt, ook vervult' (Kol. 4:17). Maar Hij kan ook een 'raam open zetten' om ons een nieuwe richting, een nieuwe bediening, een nieuwe roeping te laten zien. Jesaja ontving een moeilijke profetische bediening. De mensen die hij moest aanspreken, waren hardnekkig. Als hij zijn ogen op succes en visueel resultaat zou hebben gericht, had hij het niet lang volgehouden.

Crises en moeilijkheden zijn op zichzelf geen reden om te stoppen. Toen Jesaja zijn opdracht kreeg, vroeg hij: 'Hoelang, Heere?' En Hij antwoordde: 'Totdat de steden verwoest zijn, zodat er geen inwoner meer is, en de huizen, zodat er geen mens meer in is, en het land verworden is tot een woestenij. Want de HEERE zal de mensen ver weg doen gaan, en de verlatenheid in het land zal groot zijn' (Jes. 6:11-12). Elke activiteit onder de zon is tijdelijk. Dat geldt ook voor christelijke activiteiten, zoals christelijke scholen, ziekenhuizen, weeshuizen, zendingsorganisaties, muziekgroepen, tijdschriften, en zelfs lokale gemeenten of kerken. We moeten evenals Jesaja de vraag stellen: 'Hoelang, Heere?' Hij bepaalt begin en eind van onze activiteiten. Om door te gaan terwijl Hij 'stop' zegt, kan geen trouw heten. Het is ongehoorzaamheid. Om te stoppen terwijl Hij 'doorgaan' zegt, is ook ongehoorzaamheid. Een crisis zou verandering kunnen inhouden, maar begin er niet aan of stop niet totdat je zeker weet dat Hij de opdracht geeft.

Conclusie

Mogelijk heb je pas een drastische wending meegemaakt in je leven. Soms vraag je je af waarom God zo'n bot en pijnlijk gereedschap gebruikte. Hij maakt gebruik van tijden van interne onrust om ons dichterbij Hem te brengen, ons te reinigen, ons hart aan te spreken. Kijk naar de crisis als een kans om te groeien. Hij zit nog steeds op Zijn troon, hoog en verheven. Hij heeft nog steeds de controle. Kies ervoor dichterbij Hem te komen, kies ervoor om schoon schip te maken, kies ervoor naar Zijn stem te luisteren, kies ervoor om door de crisis te groeien. Binnenkort zul je, als een getuigenis, met vele anderen kunnen zingen: 'Het is Uw vaste voornemen: U zult volkomen vrede bewaren, want men heeft op U vertrouwd. Vertrouw op de HEERE, tot in eeuwigheid, want de Heere HEERE is een eeuwige Rots' (Jes. 26:3-4).

Bron: www.philipnunn.com; Vertaling: A. van Klinken